

HECHTING

Marike Lub
**klinisch psycholoog-
psychotherapeut**
Haaglanden Medisch Centrum
Den Haag

HECHTING

De ideale patiënt

Hechtingstheorie (Bowlby e.a.)

- Zich hechten is aangeboren
- Doel: in veiligheid de wereld verkennen
- Stabiele patronen in hechtingsgedrag
- Getriggerd door de afwezigheid van Moeder en
- In volwassenheid door dreiging

HECHTINGSSTIJLEN

(Hazan & Shaver, 2007)

Veilig (60%)

Onveilig (40%):

- Onveilig-angstig
- Onveilig-ontwikkend/afwijzend
- Onveilig-ongeorganiseerd

Experiment

- Video Still Face

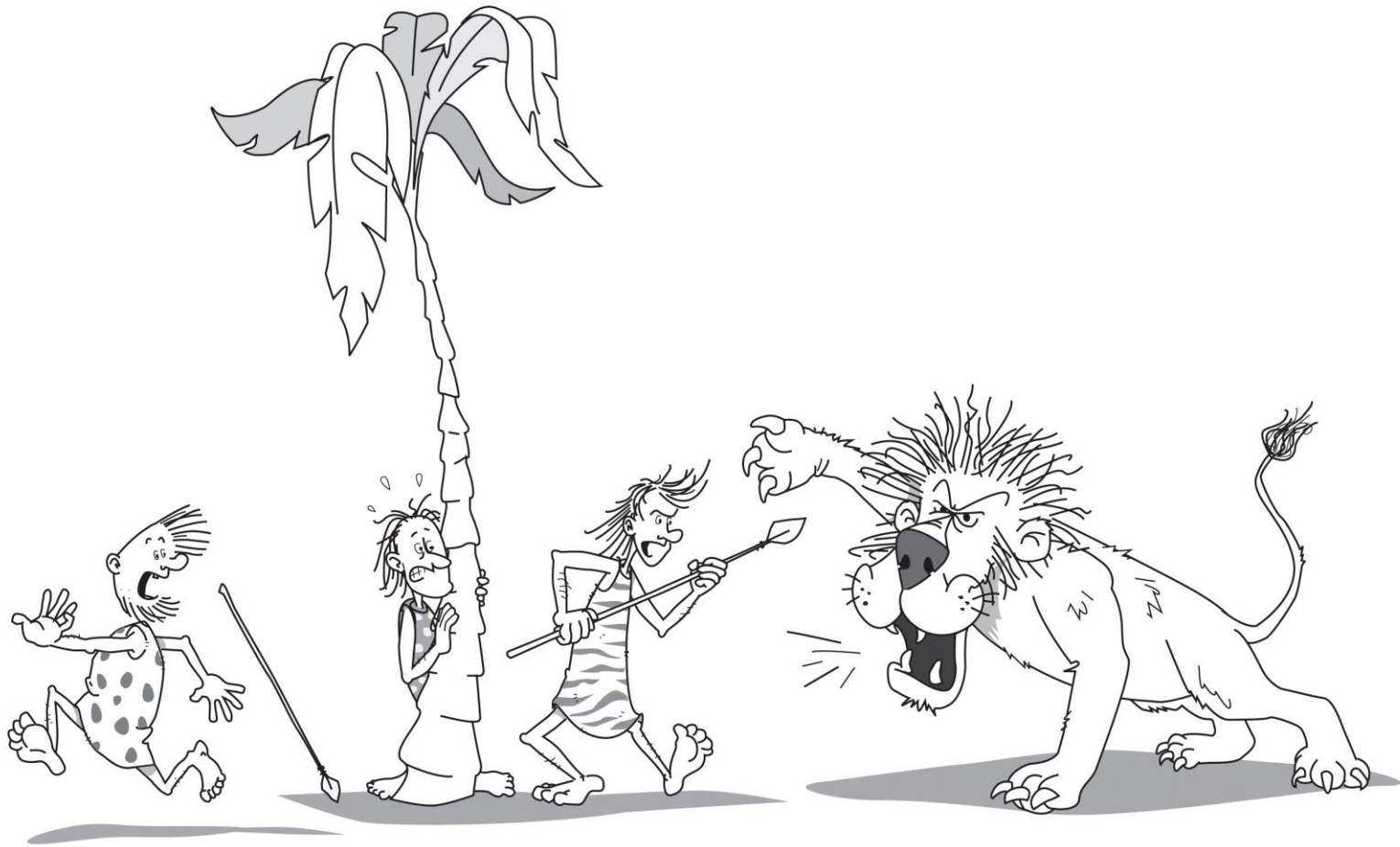
Hechtingstijlen

- Gedrag in de praktijk
- Stress verwerking
- Handvatten

Bedreiging en Gedrag

In de stoel

De gang naar de praktijk

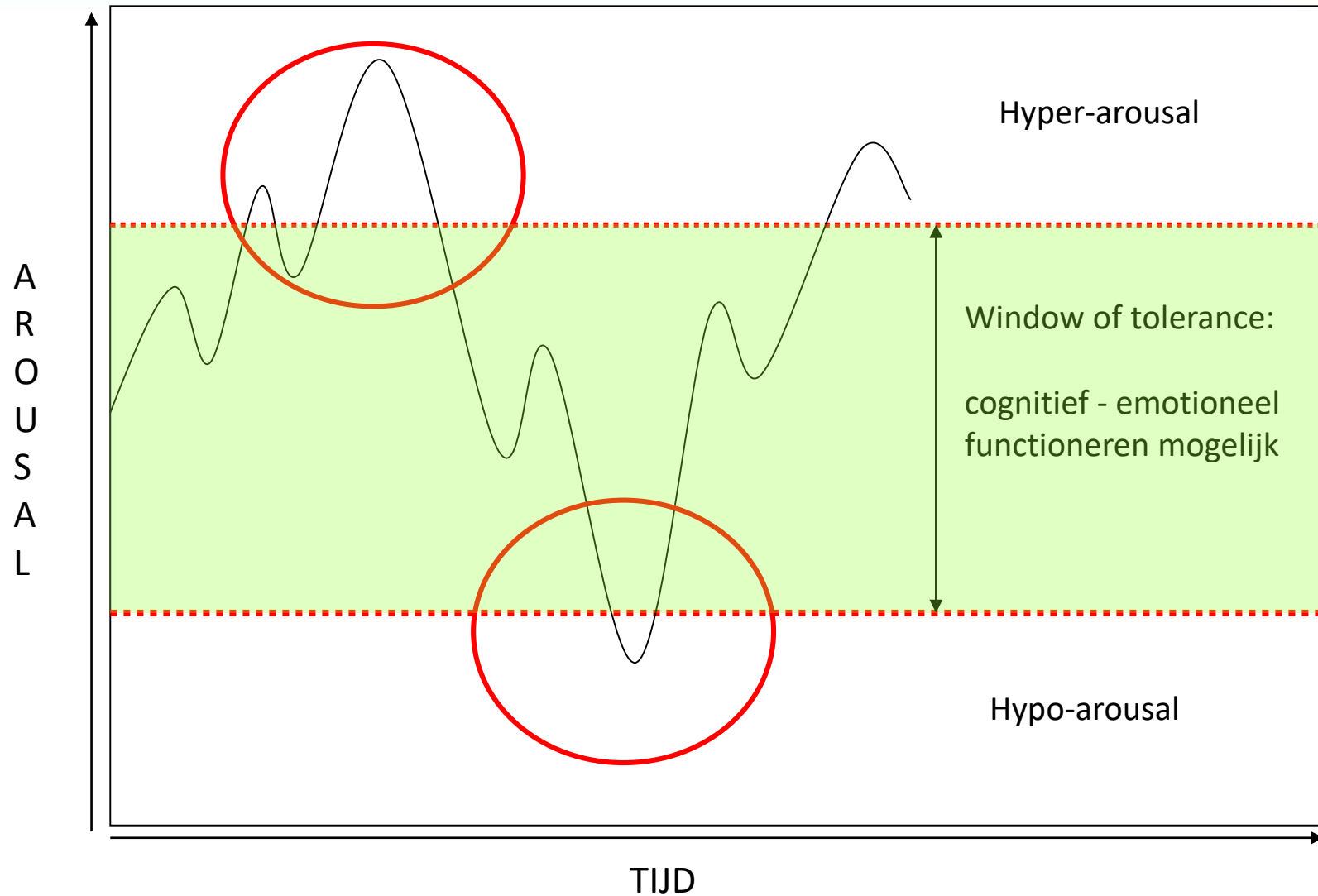
- Angst voor de diagnose
- De behandelingen
- Pijn
- De mondzorgprofessional
- De afhankelijkheid
- De onvoorspelbaarheid
- Geen controle hebben

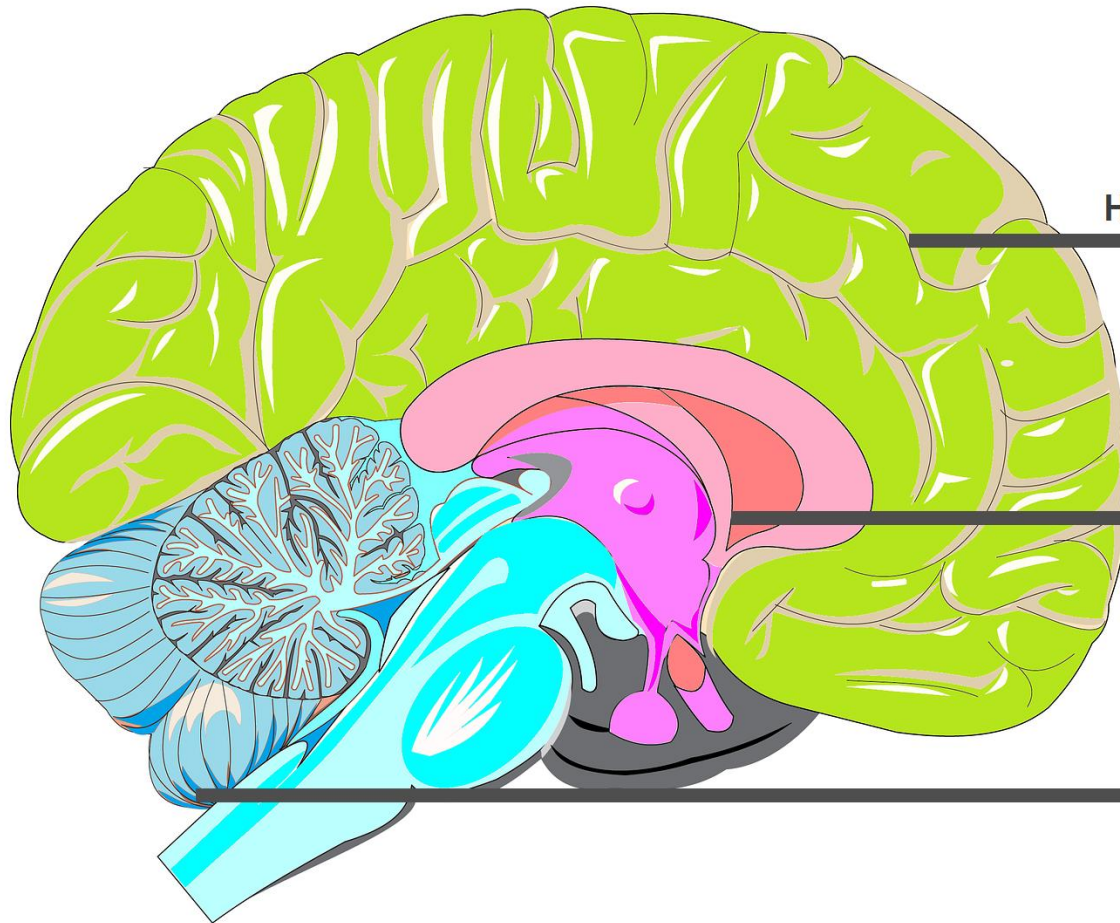
Hechtingstijl voorspelt reactie onder druk

'Window of tolerance'

Ogden & Minton, 2000

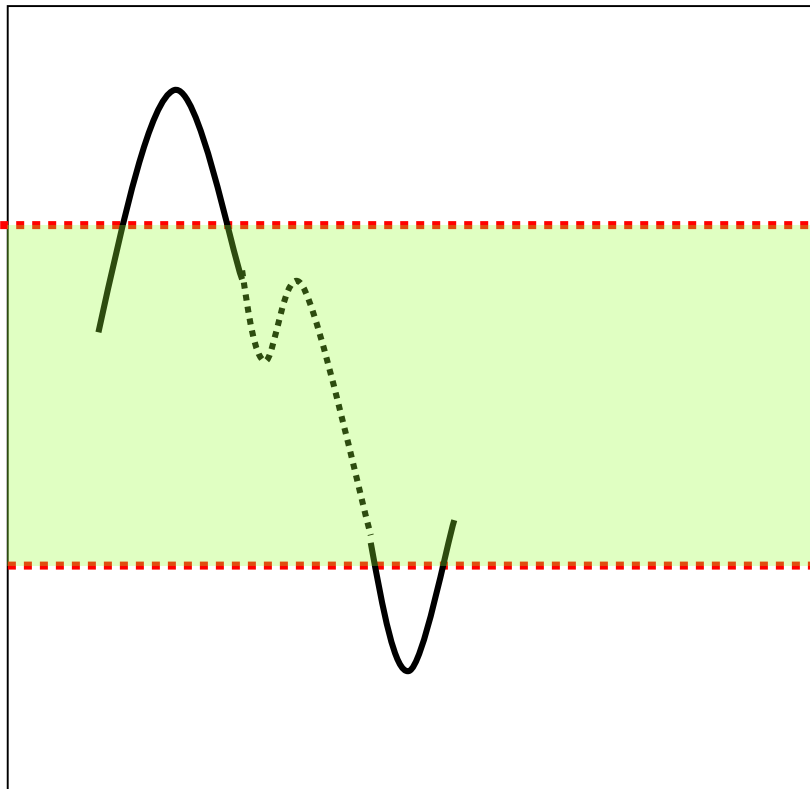

Hersenschors/cerebrale cortex

Middenhersenen

Hersenstam en Cerebellum

Hyperarousal:

Bottum – Up processing:

(afgeleiden van) vechten, vluchten

Window of Tolerance:

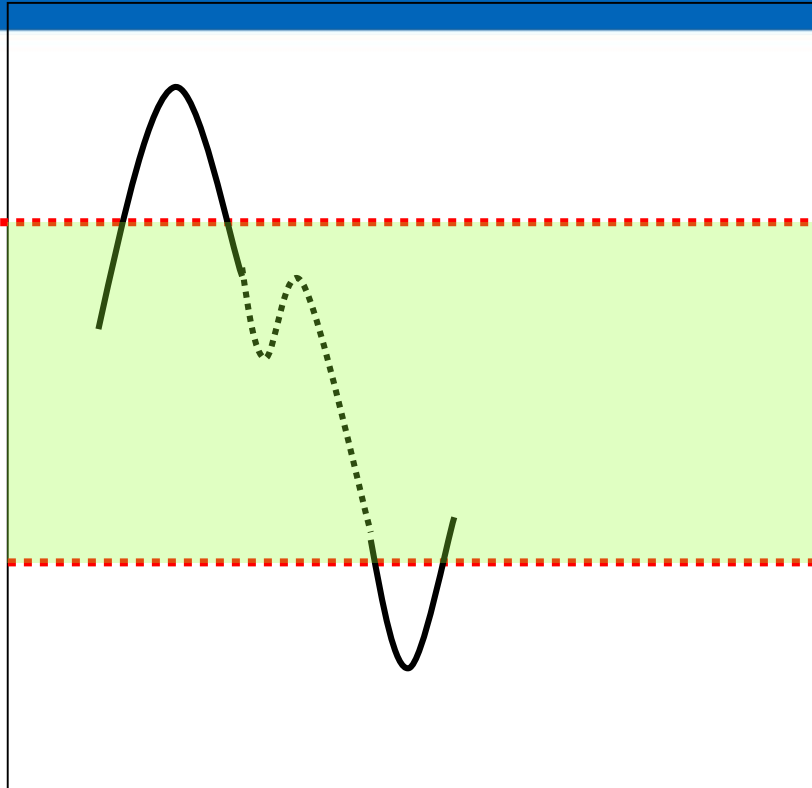
Top - down processing:

cognitief – emotioneel
functioneren

Hyporarousal:

Bottum – Up processing:

(afgeleiden van) bevriezen

Emotionele
Punctie !

Gebruiksaanwijzing

- (H)erkennen van de emotie
- Benoemen met een vraagteken
- Meeleven
- Laten vertellen
- Kijken wat nodig is
- Afstemmen

De professional is ook een mens

Eigen gedrag

- “Moeilijke” mensen doen wat met de professional
- Vechten vluchten bevriezen

Transactionele analyse

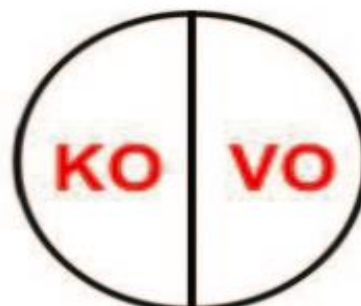

Het functionele model van ego-toestanden

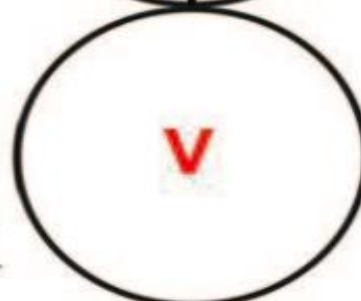
Kritische Ouder

- moralistisch
- oordelend
- autoritair

Voedende Ouder

- geruststellend
- verzorgend
- aanmoedigend
- steunend
- begrijpend

Volwassene

- niet oordelend
- ruimdenkend
- geïnteresseerd
- zelfverzekerd
- realistisch

Rebellerend Kind

- opstandig
- klagend

Aangepast Kind

- gehoorzaam
- passief

Vrij Kind

- nieuwsgierig
- energiek
- speels
- spontaan

Gebruiksaanwijzing

- (Er)ken je eigen opmaak
- Oordeel niet
- Alert zijn op de WoT
- Dan pas helder nadenken en reageren

Take home

- (H)erken moeilijke gedrag
- Wees alert op de Window of Tolerance
- De emotionele punctie en meeleven
- Informatie/geruststelling in de WoT
- Er is altijd een verklaring voor moeilijk gedrag
- Probeer het met afstand te bekijken.

VRAGEN?

Gebruik de chat functie rechts

**Hartelijk dank
voor uw aandacht**